
***Leerlingenprognose te stichten basisschool op algemeen
bijzondere grondslag in de gemeente Uden***

Drs. B.A. (Ben) Mom
Senior adviseur
bmom@vbs.nl
<https://nl.linkedin.com/pub/ben-mom/100/732/2b1>
kenmerk: 18.51016.5574.BM
©VBS, 27 februari 2018

1. Inleiding

De Stichting De Maashorstschool heeft een aanvraag ingediend om geplaatst te worden op het Plan van Scholen 2019 – 2021 van de gemeente Uden met als realisatiedatum 1 augustus 2018. In dit rapport wordt aangetoond dat er voldoende potentieel is voor de stichting van een basisschool op algemeen bijzondere grondslag in de gemeente Uden.

2. Het prognose-model

De prognoses voor het leerlingenaantal van de te stichten school zijn opgesteld met behulp van het VSWO-prognosemodel. Dit is een geautomatiseerd en menugestuurd hulpmiddel om prognoses van leerlingentallen te vervaardigen voor het primair onderwijs, het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, alsmede voor het praktijkonderwijs. Het wordt gebruikt voor leerlingenprognoses ter ondersteuning van aanvragen in het kader van huisvesting, stichting, verplaatsing, instandhouding, beleid etc.

Het VSWO-model is ontwikkeld door de landelijke besturenorganisaties (waaronder de Verenigde Bijzondere Scholen). Het model voldoet volledig aan het Programma van Eisen die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in overleg met de landelijke besturenorganisaties en het Ministerie van OCenW is opgesteld in het kader van huisvestingsaanvragen. De voordelen van het model zijn standaardisatie en eenheid in de methodiek en toetsingscriteria, minimale betrouwbaarheidseisen en vereenvoudiging van de beoordeling van huisvestingsaanvragen. Dit heeft tot doel de discussie over de prognose te minimaliseren. Ook kan het model gebruikt worden voor het opstellen van prognoses in het kader van het Plan van Scholen (stichting van basisscholen).

De prognose volgens het VSWO-model maakt een vooruitberekening voor zowel de korte, middellange als lange termijn.

Daarmee is niet gezegd dat de prognose-uitkomsten niet meer ter discussie staan. Door standaardisatie en het overleggen van specifieke bevolkings- en leerling gegevens kunnen in principe verantwoorde beleidsbeslissingen worden genomen.

Er worden in het prognoseproces echter vele keuzen gemaakt die in beginsel arbitrair zijn. In het algemeen kan gesteld worden dat de ramingen redelijk betrouwbaar zijn, gegeven de veelvuldige toepassing. De geldigheid van de prognose-uitkomsten is daarentegen betrekkelijk, vooral naarmate de prognose-periode verder in de toekomst ligt.

Nadere informatie omtrent het model is te verkrijgen bij de opsteller.

3. De lange termijn raming

De lange termijnprognose, opgesteld voor het ongewogen leerlingenaantal, heeft als grondslag:

- demografische prognoses van de 4-12-jarigen van de bevolking (de zgn. basisgeneraties);
- verwachtingen met betrekking tot de ontwikkeling van de relatieve belangstelling van de school.

• Ontwikkeling basisgeneraties

De demografische vooruitberekeningen zijn gebaseerd op de PRIMOS basisgeneraties, zoals door het bureau ABF Research te Delft is geprognosticeerd. De PRIMOS prognose voldoet aan het Programma van Eisen zoals gesteld in de Regeling modelprognose primair onderwijs 2013, kenmerk OND/ODS-2013/47687 M.

DUO hanteert zelf ook bij het opstellen van de prognoses voor alle basisscholen in Nederland de bevolkingsprognose PRIMOS als basis.

In PRIMOS wordt rekening gehouden met:

- De toekomstige woningvoorraad;
- De mutatiefactoren van vrouwen van 0-49 jaar;
- Leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers;
- De mutatiefactoren van kinderen 0 – 14 jaar.

- **Ontwikkeling leerlingenaantal**

Voor de prognose van het ongewogen leerlingenaantal zijn assumpties gehanteerd met betrekking tot de verwachte ontwikkeling van de relatieve belangstelling van de te stichten algemeen bijzondere basisschool.

4. Prognose resultaten

Samengevat geeft de leerlingenprognose voor een aantal peildata het volgende beeld te zien: In de bijlage *“Prognose te stichten algemeen bijzondere basisschool in de gemeente Uden”* is de berekening opgenomen.

Zie tevens *“6. Specifieke Opmerkingen”* op de volgende pagina.

Jaar	2019	2020	2021	2025	2030	2039
AB school	276	272	269	264	277	287

5. Conclusie

De stichtingsnorm in de gemeente Uden bedraagt 200 leerlingen. Aangetoond dient te worden dat de te stichten school binnen 5 jaar en ook de daaropvolgende 15 jaar aan de stichtingsnorm voldoet. Uit de prognose blijkt dat een te stichten basisschool op algemeen bijzondere grondslag voldoende potentieel genereert voor de stichting en instandhouding van een levensvatbare school op algemeen bijzondere grondslag.

6. Specifieke opmerkingen

- Het voedingsgebied omvat de gemeente Uden.
- De voorgenomen locatie van de te stichten school is gelegen in de gemeente Uden. In artikel 76 lid 2 sub c van de Wet op het Primair Onderwijs is aangegeven dat bij de bepaling van het belangstellingspercentage de prognose de volgende gegevens omvat: *“Indien het betreft een richting waarvoor nog geen basisonderwijs binnen de gemeente wordt gegeven: het belangstellingspercentage voor het basisonderwijs van die richting in een vergelijkbare gemeente.*
- Bij het zoeken naar een vergelijkbare gemeente wordt vooral gekeken naar het inwonertal, de leerlingdichtheid, de mate van verstedelijking, de geografische ligging en de bevolkingssamenstelling. Na een zorgvuldige analyse van alle gemeenten in Nederland waar basisscholen op algemeen bijzondere grondslag zijn gelegen, is gekozen voor de gemeente Weert.

- In de bijlage zijn een aantal statistische gegevens (zoals leerlingdichtheid, bevolkingssamenstelling, aantal inwoners, mate van verstedelijking) opgenomen waaruit blijkt dat de gemeente Uden vergelijkbaar is met de gemeente Weert.
- Er wordt gerekend met een uitstroom van 2% naar het speciaal onderwijs. De Minister hanteert al jaren, bij de beoordeling van de aanvraag, een uitstroompercentage van 2%.
- Er is binnen redelijke afstand geen basisschool op algemeen bijzondere grondslag gelegen. Toepassing van artikel 78 WPO is derhalve niet van toepassing (eventuele aftrek van leerlingen).

7. Inhoud bijlagen: Gegevens school, leerlingen, voedingsgebied en prognoseproces

In de bijlagen is een scheiding gemaakt tussen de analyse gegevens van het bestaande voedingsgebied en het prognoseproces met betrekking tot de leerlingen. Achtereenvolgens zijn in de bijlagen de volgende gegevens opgenomen.

Analyse gegevens van de gemeente Uden:

- Overzicht analyse vrouwen
- Overzicht analyse kinderen
- Overzicht analyse geboorten
- Overzicht analyse voedingsgebied

Vergelijking gemeenten Uden en Weert:

- Vergelijking op basis van aantal inwoners, leerlingdichtheid, oppervlakte en stedelijkheid
- Vergelijking bevolkingsopbouw per 1 januari 2017

Het prognoseproces met betrekking tot de leerlingen:

- Prognose basisgeneratie voor het basisonderwijs in de gemeenten Uden
- Er wordt gerekend met een uitstroom van 2%
- Prognose leerlingental van de te stichten basisschool op algemeen bijzondere grondslag
- Berekening belangstellingspercentage algemeen bijzondere basisschool in de vergelijkbare gemeente Weert.

Analyse gegevens van de gemeente Uden

Gemeente Uden

0 t/m 49 jarige vrouwen

leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0	191	199	215	229	176	196
1	222	194	203	212	232	171
2	231	221	195	204	210	229
3	210	232	215	196	209	206
4	233	208	236	222	196	210
5	223	235	216	238	228	200
6	229	224	231	212	238	232
7	242	231	224	227	212	236
8	267	246	226	227	228	217
9	266	267	246	221	230	228
10	253	266	264	246	221	233
11	254	253	262	262	247	222
12	259	254	248	261	266	250
13	259	259	253	250	262	266
14	259	257	261	252	250	260
15	248	258	255	263	248	253
16	235	251	255	256	259	249
17	249	235	246	248	255	259
18	210	230	213	224	238	253
19	199	186	204	187	207	224
20	212	188	177	194	190	208
21	184	201	168	182	183	186
22	195	195	212	187	182	199
23	194	212	199	206	208	187
24	185	197	216	217	204	215
25	204	204	219	222	225	217
26	219	236	213	231	230	231
27	216	229	246	205	231	237
28	203	220	229	245	213	230
29	248	207	217	235	235	206
30	244	254	214	224	230	225
31	242	240	255	211	227	224
32	248	243	235	257	214	225
33	230	253	249	241	263	219
34	257	236	250	254	241	269
35	242	250	232	252	246	246
36	243	251	256	235	262	245
37	238	244	244	253	241	257
38	284	241	244	247	256	246
39	318	279	242	243	246	252
40	292	315	282	246	241	248
41	324	290	314	281	252	249
42	314	319	290	317	283	252
43	293	312	319	294	315	282
44	325	290	313	324	288	314
45	325	322	286	310	325	295
46	301	322	321	284	307	327
47	345	304	321	317	282	310
48	321	345	297	324	318	283
49	293	318	350	293	321	320

kinderen 0 t/m 14 jaar

Leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0	390	390	393	442	408	401
1	435	395	394	388	446	398
2	435	434	390	398	387	444
3	429	440	430	395	412	382
4	474	432	447	441	402	417
5	464	477	441	448	445	402
6	467	466	471	436	445	453
7	518	466	465	462	437	440
8	496	522	461	464	463	443
9	530	495	523	454	469	468
10	529	528	491	523	457	476
11	524	528	523	486	520	457
12	506	528	525	526	494	521
13	517	509	526	525	526	498
14	535	516	512	529	524	524

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
inwoners	40805	40948	40913	41089	41247	41384
woningen	17266	17472	17782	17988	18110	18253

Geboorten uitgesplitst naar leeftijd van de moeder

Leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016
15/19	2	1	1	0	1
20/24	23	22	33	18	22
25/29	118	119	129	112	109
30/34	158	167	181	193	183
35/39	77	70	83	78	80
40/44	10	9	15	7	10
45/49	0	1	1	0	0
Totaal	388	389	443	408	405

Overzicht

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
basisgeneratie	4154	4072	3980	3872	3786	3712
4 t/m 7 jarigen	2419	2363	2285	2251	2192	2155
vr 15 t/m 49	8880	8877	8783	8709	8666	8642
avc	43,7	43,8	50,4	46,8	46,7	
gwb	2,4	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
gwb-bg	0,24	0,23	0,22	0,22	0,21	0,20
gwb 4 t/m 7	0,14	0,14	0,13	0,13	0,12	0,12
gwb vr 15 t/m 49	0,51	0,51	0,49	0,48	0,48	0,47

Vergelijking gemeenten Uden en Weert

Vergelijking gemeenten Uden en Weert

1. Vergelijking op basis van aantal inwoners, leerlingdichtheid, oppervlakte en stedelijkheid

	Uden	Weert
inwoners	41384	49.574
woningvoorraad	18253	22402
g.w.b.	2,3	2,2
leerlingdichtheid	54	36
oppvl in km	67,05	104,52
stedelijkheid	3	3

g.w.b. = gemiddeld woningbezettingscijfer aantal inwoners

Stedelijkheid

1. Zeer sterk stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van 2500 adressen of meer per km²
2. Sterk stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van 1500 tot 2500 adressen per km²
3. matig stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van 1000 tot 1500 adressen per km²
4. weinig stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van 500 tot 1000 adressen per km²
5. niet stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van minder dan 500 adressen per km²

2 Vergelijking bevolkingsopbouw per 1 januari 2017

Leeftijdopbouw per 10 jaar groepen

	Uden	Weert		Uden	Weert
	absoluut			in percentages	
<10	4248	4569	<10	10,3%	9,2%
10 tot 20	5039	5515	10 tot 20	12,2%	11,1%
20 tot 30	4440	5422	20 tot 30	10,7%	10,9%
30 tot 40	4769	5370	30 tot 40	11,5%	10,8%
40 tot 50	5880	6542	40 tot 50	14,2%	13,2%
50 tot 60	5949	7862	50 tot 60	14,4%	15,9%
60 tot 70	5436	6646	60 tot 70	13,1%	13,4%
70 tot 80	3670	5009	70 tot 80	8,9%	10,1%
80 tot 90	1684	2298	80 tot 90	4,1%	4,6%
>90	269	341	>90	0,7%	0,7%
Totaal	41384	49574	Totaal	100,0%	100,0%

3. Overig

De plaatsen Uden en Weert hebben ongeveer hetzelfde aantal inwoners, te weten ruim 35.000

Het prognoseproces met betrekking tot de leerlingen

Prognose te stichten algemeen bijzondere basisschool in de gemeente Uden

Prognose te stichten algemeen bijzondere basisschool in de gemeente Uden

basigeneratie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Uden	3607	3559	3525	3488	3455	3446	3459	3491	3504	3527	3572	3624	3663	3695	3732	3767	3784	3792	3780	3774	3757
Uitstroom 2%	72	71	71	70	69	69	69	70	70	71	71	72	73	74	75	75	76	76	76	75	75
basigeneratie	3535	3488	3455	3418	3386	3377	3390	3421	3434	3456	3501	3552	3590	3621	3657	3692	3708	3716	3704	3699	3682

basigeneratie = de 4 t/m 11 jarigen + 30% van de 12 jarigen

Prognose leerlingental van de te stichten school in de gemeente Uden met als vergelijkbare gemeente Weert

prognose	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	
ab school	276	272	269	267	264	263	264	267	268	270	273	277	280	282	285	288	289	290	289	288	288	287

Berekening belangstellingspercentage algemeen bijzonder onderwijs in de gemeente Weert.

Gemeente	Totaal aantal leerlingen	Totaal aantal leerlingen ab school 1-okt-17	belangstellingspercentage ab onderwijs 1 oktober 2017
Weert	3659	285	7,8%

In de vergelijkbare gemeente Weert is de algemeen bijzondere montessori basisschool. De school telt per 1 oktober 2017 285 leerlingen. Het totaal aantal leerlingen dat een basisschool in de gemeente Weert bezoekt bedraagt per 1 oktober 2017 3659.